

[Lysholt Hansen]

almenmenneskelige forhold, som er gældende til alle tider. Jeg siger tak for, at fremskridtspartiet først er kommet i folketinget nu, for ellers havde der ikke været ret meget kunst tilbage i Danmark.

Når jeg tænker på dem, jeg i sin tid gik på akademiet sammen med, dem, jeg i sin tid mødte i musiklivet, dem, jeg mødte andre steder i kulturlivet, som alle sammen strømmede over af en begejstring og en lyst til at fortælle noget og være med til at forme dette samfund, så kan jeg på forhånd sige, at ingen af dem var accepteret. For malernes vedkommende er en lang række af dem i dag højt anerkendte kunstnere, repræsenteret endog i denne bygning.

Hvad er det dog for en indsnævring af kulturbegrebet at sige, at det kun er det, der behandler almenmenneskelige forhold, som gælder til alle tider? Så var dette samfund gået i stå for længst. Men det er vel også det, man ønsker.

Så skal jeg ikke sige mere til hr. H. C. Hansen, men derimod til fru Nathalie Lind, som siger, at socialdemokratiet ligesom er ramt af en panisk angst for det, man kalder det kommercielle, som vi mener er kvalitetsnedbrydende. Så spørger fru Nathalie Lind, om det aldrig er faldet os ind, at det omvendte kunne tænkes, at mangelen på konkurrence i udbuddet kunne føre til ensretning og formynderi.

Dér vil jeg gerne sige til fru Nathalie Lind, at den tanke har vi faktisk ikke gjort os, for det, der har været vores problem, er i virkeligheden hele tiden at få udbuddet til befolkningen gjort så stort og alsidigt som muligt. Jeg må gøre det krystalklart, at for mit vedkommende mener jeg ikke, at man kan gøre dette alsidigt, hvis det skal være bestemt af de frie markeds kræfter, hvad der i virkeligheden findes af udbud på kulturmarkedet. Nogle ganske enkle regler for afkastning strider ganske simpelt mod en sund og rigtig kulturproduktion i landet.

Jeg var lige så overrasket som ministeren over de øvrige udtalelser, der kom fra fru Nathalie Lind om kultur. Når jeg nu tænker på, hvad jeg selv sagde, og hvad jeg forstod ved kulturbegrebet – men det har fru Nathalie Lind altså heller ikke interesseret sig for – så sagde jeg: jeg taler om en kultur, som ikke privilegerer nogen samfundsgruppe, altså hverken borgere, bønder eller arbejdere, men

den, som er historisk betinget af Grundtvigs oplysningsværk og socialismens gennembrud, og som er gennemført, bl. a. virkeliggjort ved folkehøjskolen, arbejderhøjskoler og det store oplysningsarbejde, der foregik ude i forsamlingshusene. Jeg må gøre opmærksom på, at vi har haft den lykke under venstre-regeringer, og i fællesskab herinde under andre regeringer, at kunne have råd til at give højskoler, friskoler og andre lov til at have end- og en politisk og en religiøs mening, som man vidste at den og den skole repræsenterede. Ringere var dette samfund ikke, end at det kunne stå imod disse ting.

Jeg må da også have lov til at sige, da min tid allerede er ved at være udløbet, at det bedste eksempel på – hr. Bernhard Baunsgaard nævnte Holstebro – at udbuddet er det, der mangler, fik vi jo for kort tid siden, da fabrikanten – og så skal jeg altså også sige noget pænt om ham – af Lego legetøj pludselig sagde: nu stiller jeg pengene til rådighed, så vi her bogstavelig talt ude på marken kan lave et sted, hvor vi samler kirke, børnehaver, institutioner af enhver art, bibliotek, teater på ét sted. Det var jo en vovelig tanke, men der skabtes omkring dette sted, hvor der intet var i forvejen, før tilbuddet var der, en aktivitet, som ikke findes magen til i dette land.

Det viser, at bare vi sørger for at give befolkningen noget at vælge imellem, så skal den nok vide at vælge. Jeg er helt overbevist om, at den politik, der er adviseret her, skal vi såmænd nok også, når vi skal til at se på tingene, blive enige om at gennemføre.

Så må jeg lige sige til fru Grethe Fenger Møller, at det var dog den mest reaktionære tale, jeg har hørt. Er det nu galt, at 40 pct. af borgerne besøger bibliotekerne? De gør det frivilligt. Jeg har da ikke set én eneste blive trukket derhen. Hvis jeg må gøre opmærksom på det, så ærgrer det mig bare, at da jeg forleden dag skulle sige noget om biblioteker, så måtte jeg nævne to konservative kommuner som dem, der havde ofret mest på biblioteksvæsenet, fordi de havde erkendt, at det var det sted, hvor borgerne følte at de helt neutralt fik den bedste information og den mest alsidige information.

Derfor vil jeg gerne have lov til at sige, at vi roligt kan lade befolkningen vælge, men vi skal give den noget at vælge imellem.